

פרק 500	מס' הוראה 544	שם ההוראה סידורי בטיחות אש בעת ביצוע עבודות שדרוג בקניונים ומרכזים מסחריים פעילים	תחולה 26/05/2015	עדכון מאי 2015	עמוד 1 מתוך 4
------------	------------------	---	---------------------	-------------------	------------------

1. רקע

- 1.1 קיים מספר גדול של קניונים מסחריים שסידורי הכבאות ובטיחות האש, אשר נקבעו לקניונים אלה כחלק מתנאי ההיתר, נבדקו ואושרו במסגרת תהליך קבלת אישור אכלוס. בנוסף, במסגרת אישור הכבאות לצורך חידוש רישיון העסק יש להציג אישורי תקינות וקיום אחזקה שנתית של המערכות השונות, בכפוף לתקנים הרלבנטיים.
- 1.2 במהלך השנים מבוצעות בקניונים הקיימים עבודות שדרוג בשטחים הציבוריים של שטחי המסחר וכן החלפות שוכרים שונים, וזאת במהלך הפעילות השוטפת של הקניון ובזמני הפעילות.
- 1.3 העבודות כוללות בין היתר: פירוק תקרות, החלפת תאורה, עבודות ריצוף, עבודות בנייה הכוללות שינויי מיקום דרגנועים, מעליות ומדרגות פנימיות, תוספות שטחים למבנה הקיים, שינויים בשטחי הדיירים וכו'.

2. מטרה

לקבוע סידורי כבאות ובטיחות אש זמניים למהלך ביצוע העבודות שדרוג ושיפוצים, במטרה למנוע חשיפה לסיכוני בטיחות אש במהלך ביצוע העבודות.

3. כללי

הוראה זאת חלה על קניונים קיימים ומרכזים מסחריים פעילים, הנחיות אלו באות בנוסף לכל דין.

4. פירוט דרישות לתכנון וביצוע העבודות שדרוג ושיפוצים בקניונים/מרכזים מסחריים

- 4.1 סידורי הכבאות ובטיחות האש אשר נקבעו ואושרו עבור הקניון יהיו במצב תקין בכל עת זאת בהתאם לתנאים של היתר בנייה ורישיון העסק לקיום הפעילות המסחרית במקום.
- 4.2 לקראת פעילות מסוג העבודות אשר פורטו לעיל ודומיהן, הנהלת הקניון באמצעות יועץ הבטיחות לכיבוי אש יציג למדור בטיחות אש בתחנת הכבאות האזורית תכנית פעילות ע"פ המפורט בהמשך העבודות המתוכננות וסידורי כבאות ובטיחות אש זמניים במהלך ביצוע העבודות.
- 4.3 במידה והעבודות מחויבות בהגשת היתר כתוצאה משינוי דרכי מוצא, או שינויים בשלד הבניין, התוכניות יוצגו לאישור מדור בטיחות אש.

פרק 500	מס' הוראה 544	שם ההוראה סידורי בטיחות אש בעת ביצוע עבודות שדרוג בקניונים ומרכזים מסחריים פעילים	תחולה 26/05/2015	עדכון מאי 2015	עמוד 2 מתוך 4
------------	------------------	---	---------------------	-------------------	------------------

4.4 חלה חובה על בעל העסק/מחזיק במקום לתכנן הפעילות בזמן השיפוץ, כמו כן נדרש:

1. מינוי ממונה בטיחות ובטיחות אש לכל מהלך ביצוע העבודות;
2. ביצוע הפרדה בין עבודות הבינוי לבין קהל באי הקניון, על מנת להבטיח את בטחונם ושלומם של מבקרי הקניון;
3. במקרים בהם לא ניתן לבצע הפרדה פיזית מלאה בין השטח בו מתבצעות עבודות הבינוי והשדרוג ליתר השטחים הציבוריים בקניון, העבודות תתבצעה מחוץ לזמני הפעילות בהם הקניון פתוח לקהל הרחב.

4.5 שמירה על דרכי גישה ויציאה

1. נדרש לשמור על דרכי גישה חופשיות לעמדות הכיבוי אש, או לחלופין התקנת עמדות כיבוי אש זמניות נגישות.
2. נדרש לשמור על דרכי יציאה נקיות ממכשולים או לחלופין הסדרת דרכי יציאה זמניות תוך שמירה על מרחקי ההליכה המותרים בתקנות.

4.6 מערכות כיבוי אש, גילוי חום ועשן, שחרור עשן, כריזה ואספקת מים

1. בעת הפסקת פעולת מערכות הגילוי והכיבוי אש וכריזת החירום בחלקים מסוימים בקניון מחייבת קיום מערך תגובה חלופי, כגון: הצבת צופי אש, הצבת עמדות כיבוי אש וציוד כיבוי אש ידני, תוך הודעה לתחנת הכיבוי.
2. מערכת השליטה בעשן בשטחים הציבוריים תישמר במצב פעיל גם בזמן ביצוע שיפוצים. במקרים בהם תנוטרל ההפעלה האוטומטית של המערכת כתוצאה מהעבודות, יינתן פתרון להפעלה ידנית עד להחזרת המערכת לפעילות אוטומטית מלאה.
3. במקרים בהם נדרשת הפסקה של אספקת המים למערכת המתזים ו/או לברזי השריפה נדרש תיאום נפרד עם תחנת כיבוי האש האזורית והסדרת סידורים חלופיים, כגון: הצבת רכב כיבוי אש בכוננות בסמיכות לקניון וקביעת נהלי חבירה מתאימים.
4. החזרה לכשירות של המערכות לגילוי וכיבוי אש בלוח זמנים קצר ככל האפשר, זאת ע"י התקנת שכבת מתזים צמודה לתקרה הקונסטרוקטיבית במקרים של עבודות להחלפת תקרות.

4.7 חל איסור שימוש באש גלויה

במקרים בהם נדרש שימוש באש גלויה, העבודה תתבצע בהתאם להוראות המפורטות בפקודת הבטיחות בעבודה ובאישור ממונה הבטיחות, תוך פינוי כל חומר דליק בסביבה הקרובה למקום ביצוע העבודה, והצבת צופה אש וציוד כיבוי אש זמין.

פרק 500	מס' הוראה 544	שם ההוראה סידורי בטיחות אש בעת ביצוע עבודות שדרוג בקניונים ומרכזים מסחריים פעילים	תחולה 26/05/2015	עדכון מאי 2015	עמוד 3 מתוך 4
------------	------------------	---	---------------------	-------------------	------------------

4.8 חובה קיום תדריך בוקר לצוות האחזקה והביטחון, תוך שימת דגש על הנושאים הבאים:

- תכנית הפעילות היומית,
- סידורי כבאות ובטיחות אש חלופיים/זמניים לצורך שמירת משטר מניעת דליקות,
- ביצוע סיורים מוגברים במטרה לוודא שדרכי היציאה פנויות ממכשולים כגון חומרי בניה וציוד.

4.9 דרישה להגשת תכנית למדור בטיחות אש בתחנה כיבוי האש האזורית אינה נדרשת הגשת תכנית לעבודות שיפוצים בשטחי החנויות הכוללות:

1. שדרוג הקיים ללא שינויים פנימיים,
2. שינויי דיירים ללא שינוי דרגת סיכון האש ו/או שטח המושכר עד לשטח של 500 מ"ר.

נדרשת הגשת תכנית בטיחות אש עדכנית ואישורה:

1. בשינויי דיירים או שינוי שטח המושכר עם שינוי דרגת סיכון האש.

4.10 **תכנית הבטיחות אש תכלול:**

1. תיאור הפעילות בעסק;
2. שם העסק, שם הבעלים כולל כתובת ומספרי טלפון;
3. מיקום העסק בקניון;
4. סידורי יציאה (מיקום פתחי יציאות, רוחב יציאות ומרחקי הליכה);
5. שילוט הכוונה ותאורת חירום;
6. מערכות גילוי וכיבוי אש אוטומטיות (פירוט דרישות);
7. מערכת כריזת חירום (פירוט דרישה);
8. סידורי שליטה בעשן (לגבי חנויות שקיימת לגביהן דרישה);
9. עמדת כיבוי אש (במקרים בהם אין כיסוי ע"י העמדה בשטחים הציבוריים);
10. חומרי גמר;
11. מיקום לוח כבאים מקומי (מפסק זרם, מערכת כריזה במידה ונדרש).

4.11 **דרישות לעסק בשיפוצים:**

1. בכל זמני ביצוע העבודות בשטח העסק יופרד שטח העסק מהאזור – הציבורי של הקניון באמצעות מחיצות גבס. הכניסה לשטח העסק תהא דרך פרוזדור המילוט/השירות. במקרים בהם הכניסה לעסק אפשרית רק דרך השטח הציבורי של הקניון – כל העבודות תבוצענה מחוץ לזמני הפעילות הרגילה של הקניון.
2. ניתוק מערכת המתזים של העסק תהא לפרק הזמן הקצר ביותר שניתן, תוך שאיפה לפגיעה מינימלית בפעולת מערכת המתזים ביתר חלקי המסחר הצמודים

פרק 500	מס' הוראה 544	שם ההוראה סידורי בטיחות אש בעת ביצוע עבודות שדרוג בקניונים ומרכזים מסחריים פעילים	תחולה 26/05/2015	עדכון מאי 2015	עמוד 4 מתוך 4
------------	------------------	---	---------------------	-------------------	------------------

לעסק בו מתבצעות העבודות.

3. תכנית העבודה תכלול התקנת מערכת מתזים בתוך העסק: שכבה ראשונה של מתזים בצמוד לתקרה הקונסטרוקטיבית תוך ביצוע הכנות להתקנת מתזים במפלס התקרה התלויה (בהתאמה לתכנון האדריכלי של העסק).

4. התקנת לחצן אזעקה ידני אחד לפחות אשר יחובר למערכת הגילוי של הקניון.

5. הצבת ציוד כיבוי אש במידה והציוד הקיים בשטח המסחרי אינו מכסה את שטח העסק בו מתבצעות העבודות. הציוד יכלול: 2 מטפי כיבוי אש במשקל של 6 ק"ג כל אחד, עבור כל 500 מ"ר.

6. איסור שימוש באש גלויה בהתאם למפורט בסעיף לעיל.

7. קיום תדריך בוקר לצוות האחזקה והביטחון של הקניון, כמפורט בסעיף לעיל.

5. סיום העבודות

5.1 בסיום עבודה יום יומית ובסיום עבודות שיפוצים, יש לוודא החזרה לכשירות מלאה של כל מערכות בטיחות האש וסידורי הכבאות.

5.2 העבודות יושלמו בהתאמה לתכנית הבטיחות אש.

5.3 יש לוודא להציג חידוש אישורי מעבדה ו/או אישורים אחרים בהתאם לדרישות.

5.4 עבור חלקי הקניון הציבוריים יוצגו אישורי תקינות למערכות גילוי וכיבוי האש ע"י החברה המתחזקת, במסגרת האישורים הנדרשים לחידוש רשיון העסק.

6. סיכום והמלצות

6.1 קיום הדרישות המפורטות לעיל יאפשר ביצוע עבודות שדרוג ושיפוץ בחלקים שונים בקניון, תוך שמירה על משטר מניעת דליקות ובטיחות אש ופגיעה מינימלית בפעילות המסחרית השוטפת של הקניון.

6.2 על רשות הכבאות לעמוד בלוחות זמנים הנדרשים לאישור על מנת לא לעכב את תחילת ביצוע העבודות.

6.3 לוחות הזמנים בתהליך שיפוץ או שדרוג בקניון מתבצע בלוי"ז קצר - כשלושה חודשים ולכן יש משמעות גדולה לקבלת התייחסות של מדור בטיחות אש לתוכניות שיוגשו לאישור בפרק זמן שלא יעלה על שבועיים.